

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ**

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: *Λήψη νομοθετικών ή/και άλλων μέτρων για τη κατάργηση των ισχυόντων ηλικιακών περιορισμών ως προς τη χορήγηση του επιδόματος κώφωσης-βαρηκοΐας στα κωφά-βαρήκοα άτομα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω*

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η χορήγηση του επιδόματος κώφωσης-βαρηκοΐας στα κωφά – βαρήκοα άτομα διακόπτεται μεταξύ του 18^{ου} (ή του 25^{ου} σε περίπτωση φοίτησης σε ΑΕΙ – ΤΕΙ κ.λπ.) και του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους. Για το ηλικιακό διάστημα από 18 έως 65 ετών αντιμετωπίζονται από την πολιτεία ως άτομα ενεργά στην επαγγελματική ζωή που δεν χρήζουν αυτού του επιδόματος εκτός αν συντρέχει περαιτέρω αντίστοιχο ζήτημα στην υγεία τους, επομένως μόνο υπό αυτή τη προϋπόθεση συνεχίζεται η χορήγηση του επιδόματος. Ουσιαστικά δηλαδή το κράτος θεωρεί ως μη επαρκή αιτία στήριξης τους με επίδομα την κώφωση-βαρηκοΐα τους (με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω) και τους αφήνει εκτεθειμένους να ανταγωνιστούν ως προς τις ευκαιρίες στην αγορά εύρεσης εργασίας με τον υπόλοιπο γενικό πληθυσμό.

Με δεδομένο ότι η κώφωση-βαρηκοΐα είναι μόνιμη και μη αναστρέψιμη αναπηρία γίνεται εύκολα αντιληπτό το πρόβλημα που προκύπτει από την συγκεκριμένη αντιμετώπιση. Το επίδομα συνδέεται και με την κάλυψη των πρόσθετων αναγκών που συνεπάγεται η εν λόγω αναπηρία, όπως με τα ακουστικά βαρηκοΐας, τα οποία δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τα ασφαλιστικά ταμεία, παρά μόνο κατά ένα μικρό ποσοστό της τιμής τους. Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος ένα ακουστικό βαρηκοΐας μέσης απόδοσης κοστίζει περίπου 1.200 ευρώ.

Επιπρόσθετα, για τα υπόλοιπα υποστηρικτικά τεχνικά βοηθήματα (μπαταρίες ακουστικών βαρηκοΐας, ηλεκτρονικά συστήματα οπτικής ειδοποίησης κ.α) δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη κάλυψής τους από τα ασφαλιστικά ταμεία. Στο ιδιαίτερα αυξημένο κόστος διαβίωσης εξαιτίας της εν λόγω αναπηρίας θα πρέπει να προστεθεί και η ανάγκη των κωφών-βαρήκων ατόμων για λογοθεραπεία, με στόχο τη βελτίωση της άρθρωσής τους, δαπάνη επίσης υπέρογκη, καθώς και στην προκειμένη περίπτωση η αποζημίωση από τα ασφαλιστικά ταμεία είναι πολύ μικρή, με αποτέλεσμα να καθίσταται εντέλει απρόσιτο αγαθό υποστήριξης για τους περισσότερους.

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδίας το ποσοστό ανεργίας των κωφών-βαρήκων ατόμων είναι ιδιαίτερα υψηλό, καθώς υπερβαίνει το 30%, ενώ στην ηλικιακή κατηγορία 25-40 ετών υπερβαίνει το 70%. Η κώφωση-βαρηκοΐα συνεπάγεται και άλλες οικονομικές επιβαρύνσεις, όπως η χρήση αισθητήρων παρκαρίσματος με φωτεινή ειδοποίηση για τους κωφούς-βαρήκοους οδηγούς, η τοποθέτηση ψηφιακής κάμερας στην είσοδο πολυκατοικιών όπου διαμένουν κωφά-βαρήκοα άτομα, αλλά και άλλες εύλογες προσαρμογές που συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Κατά το άρθρο 21 παρ. 6 του Συντάγματος *«τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας».*

Κατά το άρθρο 61 παρ. 1 του ν. 4488/2017 (Γενικές υποχρεώσεις) *«1. Κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ. Ιδίως υποχρεούται: α) να αφαιρεί υφιστάμενα εμπόδια κάθε είδους, β) να τηρεί τις αρχές καθολικού σχεδιασμού σε κάθε τομέα της αρμοδιότητάς του ή της δραστηριοποίησής του, προκειμένου να διασφαλίζει για τα ΑμεΑ την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών ή των αγαθών που*

προσφέρει, γ) να παρέχει, όπου απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, εύλογες προσαρμογές υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων, χωρίς την επιβολή δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, δ) να απέχει από πρακτικές, κριτήρια, συνήθειες και συμπεριφορές που συνεπάγονται διακρίσεις σε βάρος των ΑμεΑ, ε) να προάγει με θετικά μέτρα την ισότιμη συμμετοχή και άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στον τομέα της αρμοδιότητας ή δραστηριότητάς του».

Κατά το άρθρο 63 παρ. 2 του ν. 4488/2017 (Καθολικός σχεδιασμός διοικητικών προϊόντων, περιβαλλόντων και υπηρεσιών, εύλογες προσαρμογές), «2. Τα διοικητικά όργανα και οι αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες ενός ή περισσότερων ΑμεΑ προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης...».

Τέλος, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α' του ν.4074/2012 (Γενικές Υποχρεώσεις), του κυρωτικού δηλαδή νόμου της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και του προαιρετικού πρωτόκολλου που τη συνοδεύει, προβλέπονται τα εξής: «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν... α. Να υιοθετούν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά και άλλα μέτρα, για την εφαρμογή των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται με την παρούσα Σύμβαση», ενώ κατά το άρθρο 5 (Ισότητα και μη διάκριση) προβλέπεται ότι «1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν ότι όλα τα άτομα είναι ίσα ενώπιον και σύμφωνα με το νόμο και δικαιούνται, χωρίς οποιαδήποτε διάκριση, ίση προστασία και ίσα οφέλη από το νόμο 2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη απαγορεύουν όλες τις διακρίσεις βάσει αναπηρίας και εγγυώνται στα άτομα με αναπηρίες ίση και αποτελεσματική νομική προστασία κατά των διακρίσεων για οποιοδήποτε λόγο 3. Προκειμένου να προάγουν την ισότητα και να εξαλείψουν τις διακρίσεις, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή 4. Τα συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να επιταχυνθεί ή να επιτευχθεί μία πραγματική ισότητα των ατόμων με αναπηρίες, δεν θεωρούνται διακρίσεις, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης».

Εν όψει των ανωτέρω γίνεται φανερό ότι για την πλειοψηφία των κωφών-βαρήκοων ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, για το ηλικιακό διάστημα από 18 έως 65 ετών η διακοπή της παροχής του επιδόματος κώφωσης-βαρηκοΐας συνεπάγεται τη μη τήρηση των ανωτέρω νομοθετικών προβλέψεων ως προς τα ζητήματα της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της εύκολης προσαρμογής και των ίσων ευκαιριών αλλά και ως προς την συνταγματική επιταγή περί αναλογικής ισότητας.

Με δεδομένο το ότι η κώφωση αποτελεί μία μόνιμη και μη αναστρέψιμη μορφή αναπηρίας που κατ' ανάγκη συνεπάγεται πρόσθετες ανάγκες και οικονομικές επιβαρύνσεις καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων που την υφίστανται, **ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί σε τι νομοθετικές ή/και άλλες ενέργειες προτίθενται να προβούν** για την αποσύνδεση από ηλικιακά κριτήρια της παροχής του επιδόματος κώφωσης – βαρηκοΐας στα κωφά-βαρήκοα άτομα με ποσοστό αναπηρίας 67%.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΖΑΝΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ